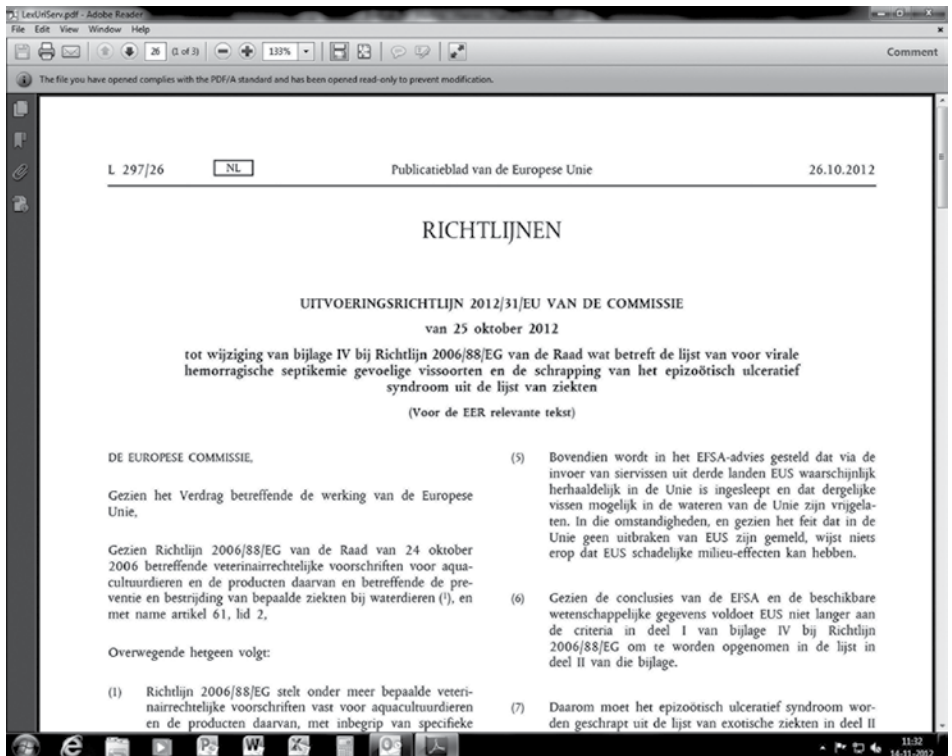

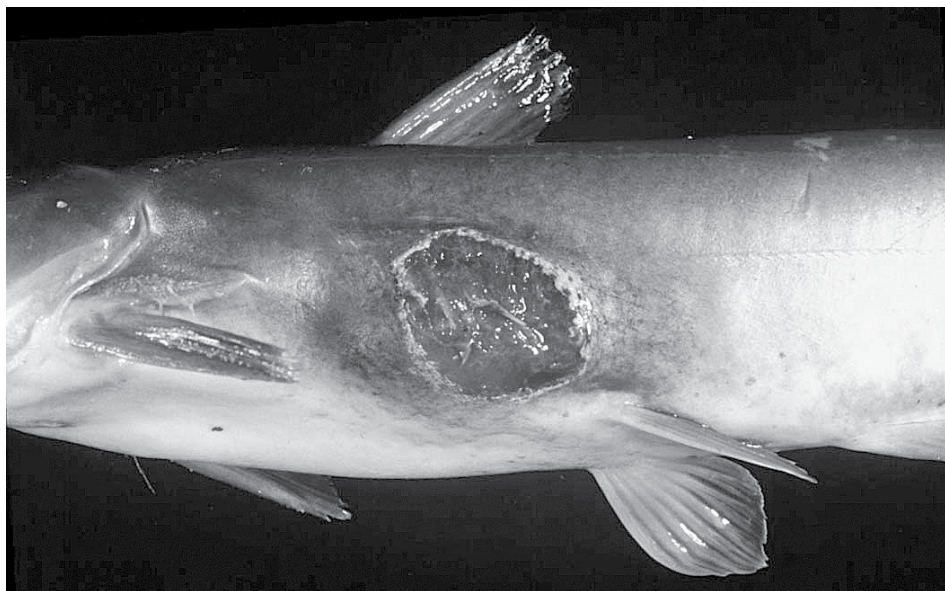
EU schrapt EUS van vis van de lijst van aangifteplichtige visziekten

Olga Haenen*, Gieta Mahabir** en Marc Engelsma*, (CVI* en Ministerie EZ**)

Op 25 oktober 2012 verscheen in het Publicatieblad van de Europese Unie een richtlijn (2012/31/EU), waarin vermeld staat, dat de EU heeft besloten, per 1 januari 2013 de ziekte EUS niet langer op de lijst van aangifteplichtige visziekten te houden, gekoppeld aan de richtlijn 2006/88/EG.

Figuur 1: Fragment van de EU richtlijn, waarin staat dat EUS per 1 januari 2013 niet langer een aangifteplichtige ziekte voor de EU is.

Epizootic ulcerative syndroom (EUS) is een waterschimmelziekte (een oömyceet) van vis, bekend als *Aphanomyces invadans* of *A. piscicida*. Het is een aangifteplichtige ziekte voor de OIE en de EU. EUS is nog exotisch voor de Europese Unie, maar is per 1 januari 2013 alleen nog aangifteplichtig voor de OIE. Meer dan 50 vissoorten zijn gevoelig voor deze ziekte. Vooral nog is de ziekte onschadelijk voor de mens. EUS is in Nederland vooral van belang voor de import van siervis.

In Europa waren de nationale referentielaboratoria inmiddels voorbereid op een EUS uitbraak, met passende diagnostische methoden. Tot nu toe is echter nog geen EUS aangetoond in Europa. De EU vroeg eind 2010 aan de EFSA, een EUS *ad hoc* groep van visziekte experts en stakeholders samen te stellen, die een wetenschappelijke risico analyse zou moeten uitvoeren en deze moest voorleggen aan de *ad hoc* Working Group for the Import Risk Assessment (IRA) van EFSA.

De vraagstelling daarbij was:

Figuur 2: EUS in Channel catfish. Foto: met dank aan: John Hawke & Al Camus.

- 1) Hoe groot is het risico van introductie van EUS in de Europese Unie (EU) via import vanuit derde landen (landen buiten de EU)?
- 2) Hoe groot is het risico van verspreiding van EUS en uiteindelijk vestiging van de pathogeen in de EU?
- 3) Wat is het belang en het effect op de Europese aquacultuur, gebaseerd op kennis van epidemiologie, diagnostische methoden, gevoelige vissoorten en biotische en abiotische (omgevings-)factoren?

Tijdens de meeting van de EFSA EUS *ad hoc* groep met stakeholders, medio 2011, ging men aan de slag met de volgende opdrachten:

- i) Som mogelijke paden van introductie van de pathogeen op;
- ii) Som beschikbare data over de epidemiologie en het huidige verspreidingsgebied van EUS en de handel in vis op,

en weeg af welke data voor het assessment geschikt zouden zijn;

- iii) Verzamel informatie en meningen van experts om te gebruiken voor de assessment van de gevolgen van een EUS introductie in de EU;
- iv) Som huidige praktijken van bewaking, preventie en bestrijding van de ziekte EUS op ten aanzien van vooral siervis.

Op basis hiervan verscheen een rapport (EFSA-Q-2011-01039), dat in januari 2012 namens de EFSA gepresenteerd werd aan de EU.

In het rapport staan mogelijke introductieroutes van EUS naar de EU beschreven. Er bleek weinig informatie voorhanden over of (derde) landen monitoring van EUS deden. Niet elk van de geïnfecteerde landen (ZO-Azië o.a.) bleek in staat, EUS te diagnosticeren. Er zijn geen monitoring programma's voor EUS bekend in Europa gericht op siervis en de handel van siervis binnen Europa is niet gedocumenteerd. Bekendheid met de ziekte EUS is laag en de alertheid van de aquacultuurbranche op deze ziekte werd eveneens laag ingeschat. Het risico van de verspreiding naar aquacultuurbedrijven wordt hoger ingeschat via besmet water dan via vistransporten van besmette vis.

Op basis van het EFSA rapport heeft de EU haar beslissing genomen, EUS uit de lijst van EU aangifteplichtige visziekten te schrappen. Eind 2009 besteedden we in *Aquacultuur* een artikel aan EUS uitbraken in diverse soorten zoetwatervis in de Zambezi rivier (2009, nr. 5: 44-45) met hoge vissterfte. Vanwege onder andere die uitbraken zal EUS voor de OIE, die wereldwijd dierziekten beschouwt, nog jaren aangifteplichtig blijven.

Literatuur

- EFSA, 2011. Report of the technical hearing meeting on Epizootic Ulcerative Syndrome (EUS) EFSA Journal 2011;9(10):195: 1-16. <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/195e.htm>
- Europese Unie, 2006. Richtlijn 2006/88/EG van de Raad van 24 oktober 2006 betreffende veterinaire wetgeving voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren. Publicatieblad van de EU 24 november 2006, L328/14-56.
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:328:0014:0056:NL:PDF>

ARCHIEF

Het blad Aquacultuur heeft een digitaal archief

Alle artikelen die in *Aquacultuur* hebben gestaan, worden met enige maanden vertraging opgeborgen in een digitaal archief. Leden van het NGVA hebben toegang tot dit archief mits hun e-mail adres bekend is bij het NGVA en zij de contributie hebben betaald. Het webstek adres is <http://library.wur.nl/ojs/index.php/aqua>. Om artikelen te kunnen bekijken, opvragen en downloaden is een wachtwoord nodig. De procedure voor het aanvragen van een wachtwoord stond beschreven in *Aquacultuur* 2012, nr 3, blz 6.